

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

Datum	2013-09-18
Tid	Kl. 14.00 – 15.30
Plats	A-salen, Kommunhuset, Sollefteå
Beslutande	Enligt närvaro- och tjänstgöringslista
Övriga närvarande	Hans-Åke Eriksson, förvaltningschef Carina Loftbacken, sekreterare Mattias Axelsson, ekonom, § 111 Maria Söderlund, tjt avdelningschef miljö, § 110, 112 Maria Danvind, kommunekolog, § 113 Malin Berglund, kommunarkitekt, § 112, 113, 115 Gunilla Nordenmark, miljöinspektör, § 113 Mattias Welander, miljö- och hälsoskyddsinspektör, § 112
Underskrifter	Sekreterare ..... Carina Loftbacken Ordförande ..... Gunder Lidén (S) Justerare ..... Sture Mohlin (KD)

Bevis om justering

Justeringen har tillkännagetts genom anslag på kommunens anslagstavla, entréplan, kommunhuset.

Myndighet	Samhällsbyggnadsnämnden
Sammanträdesdatum	2013-09-18
Anslaget	sätts upp 2013-09-25 tas ner 2013-10-16
Förvaringsplats för protokollet	Samhällsbyggnadskontoret, kommunhuset, Sollefteå
Underskrift	..... Carina Loftbacken

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Närvaro- och tjänstgöringslista

Namn	När- varo	Tjg ers	Omröstni		Reservation				Anteckning
			§		§	§	§	§	
			Ja	Nej					
Ledamöter									
Gunder Lidén (S)	X								Ordförande
Lillemor Edholm (S)	-								
Kenneth Modén (S)	-								
Lars Dahlin (S)	X								
Berndt Asplund (V)	-								
Malin Spjuth (MP)	X								
Roger Johansson (VISKB)	-								
Nils-Erik Bodin (C)	X								
Jan Nilsson (M)	-								
Ersättare									
Tora Larsson (S)	X	X							
Fredrik Åslund (S)	-								
Birgitta Forsberg (S)	X	X							
Curt Noppa (S)	X								
Markus Blomberg (V)	X	X							
Ylva Segerström (MP)	X								
Sture Mohlin (KD)	X	X							Justerare
Leif Eriksson (FP)	X								
Assar Kallin (M)	X	X							

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden
Dagordning

Ärende	Paragraf	Sida
1. Val av justerare		
2. Informationer	110	X
3. Ekonomi	111	X
4. Undrom 2:1 – bygglov för upplag av trämaterial	112	X
5. Yttrande över ansökningshandlingar för vindkraftpark vid Fängsjön/Storsjöhöjden Sollefteå/Örnsköldsvik kommun	113	X
6. Lungsjön 1:6, 2:20 – överklagan	114	X
7. Jansjö 1:33 – bygglov för mast och teknikbod	115	X
6. Delegeringsbeslut	116	X

Val av justerare

Sture Mohlin (KD) väljs till justerare

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

§ 110

Dnr: 64.13.200

Informationer

- Maria Söderlund redovisade uppföljning av miljöavdelningens tillsynsplan för perioden 1 januari-31 augusti 2013.
- Hans-Åke Eriksson informerade kort om ekonomidagen den 4 september och verksamhetsplan 2014 – 2016 med budget.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

§ 111

Ekonomi

Ekonom Mattias Axelsson redovisade det periodiserade resultatet vid augusti månads utgång som visar ett + resultat på 563 tkr.

En redovisning av delårsbokslut och tertialrapport gjordes.

Samhällsbyggnadsnämndens totala verksamhet visar den sista augusti en nettokostnad på 23 466 tkr vilket är en minskning mot föregående år med 277 tkr. Gator och vägar har minskat sin netto kostnad med närmare 2,2 mnkr. Till stor del beror detta på den dystra prognos som presenterades vid tertial 1, vilket inneburit stora besparingar på beläggningsarbetet. Samhällsbyggnadskontoret redovisar en större kostnadsökning på 1,3 mnkr, i detta ligger kostnader för utredning av en ny bro till Hågesta på närmare 0,9 mnkr.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

§ 112

Dnr: 790.13.231

Undrom 2:1 – bygglov för upplag av trämaterial**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Ärendet återremitteras till nästa nämnd, 2013-10-16.

Sökande: Altins Trafik AB
Undrom 164
881 95 Undrom

Ärendebeskrivning

På fastigheten avser Altins Trafik AB anlägga ett upplag av timmer och trämaterial som skall flisas till förbränningsmaterial. Flisningen kommer att ske på plats, ca en till två gånger om år.

Tidigare ansökan

En första ansökan kom in 2013-06-17 (Dnr 2013.0712.231) för ett upplag inom området för tåktverksamheten. P.g.a Länsstyrelsens bestämmelser konstaterades att bygglov inte var möjligt att ge inom tåktområdet på fastigheten Undrom 5:9. Därför återtogs den ansökan och en ny ansökan kom in med reviderad placering. Under tiden som ansökan behandlades hade ett antal erinringar kommit in från de boende i området. Se bilaga 5 för erinringar i tidigare ärendet.

Ny ansökan

Ny ansökan kom in 2013-07-10, denna gång med placeringen utanför tåktområdet på grannfastigheten Undrom 2:1, detta då lokaliseringen av upplaget i närheten av tåkten har uppgetts vara av stor vikt för sökanden. Se bilaga 2 för situationsplan.

Förutsättningar

Fastigheten omfattas av riksintressen för friluftsliv. Området är inte planlagt och omfattas inte av områdesbestämmelser. Sollefteå kommuns översiktsplan pekar ut ett närliggande naturområde (Rudtjärnen) med lokal betydelse. I övrigt inga andra utpekanden.

Platsen för åtgärden är en svacka med samma djup som den befintliga gropen för tåktverksamheten. Den ligger jämte tåkten och kan nås via vägarna som leder ner till verksamheten.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 112

forts.

Täktverksamheten har fått tillstånd av länsstyrelsen 2007-11-26 (Dnr 551-5736-06 & 83-201-107). I det beslutet begränsas tillståndet tills den 30 september 2017. Länsstyrelsen stipulerar i villkor 10 för verksamheten att: "När täkten slutgiltigt har efterbehandlats skall detta snarast meddelas tillsynsmyndigheten. [dvs länsstyrelsen] Området skall därför planteras och återgå till skogsmark. Skogsvårdslagens och skogsvårdsförordningens föreskrifter om återbeskogning av markområden skall därvid tillämpas." Med hänsyn till detta är det inte lämpligt att ge ett permanent beslut till upplaget på angränsande fastighet Undrom 2:1 då åtgärden är beroende av att täktområdet inte återgår till skog.

Kontakt har tagits med sökande om möjligheterna att ändra bygglovets från permanent till tidsbegränsat till att gälla under samma period som täkttillståndet, detta hade sökande inga invändningar emot.

Fastigheten besöktes den 19 juli 2013 av representanter för plan- och byggavdelningen.

Yttrande

Ärendet har remitterats till miljöavdelningen som i sitt yttrande påpekar att åtgärden kan vara anmälningspliktig. Sökanden rekommenderas att ta kontakt med miljöavdelningen för att utreda detta. Se bilaga 3.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig (enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen). Ägare av Undrom 1:34, 2:1, 3:4, 4:24, 5:16, 5:22 och 9:1 har bedömts vara berörda.

Tre erinringar har inkommit, se bilaga 4.

I sina erinringar framhåller grannarna främst att de inte vill ha ytterligare verksamhet på platsen då de störs fruktansvärt av den nuvarande verksamheten. Som exempel på störningar tar de boende upp olägenheter p.g.a av buller så de inte kan vara ute, betydande dammproblematik där tvätten som hängts ut på tork blir smutsig och vibrationer med risker för sättningar i deras hus.

De boende ifrågasätter lämpligheten med en industriverksamhet så pass nära bebyggelsen och konsekvensen av lokaliseringen med riskerna det innebär för deras hälsa och egendom. De vill inte att det kommer mera tillskott av buller, transporter och damm. En oro uttrycks att barn kanske beger sig till gropan för att leka och skadar sig om de börjar klättra i upplaget. Det föreslås att upplaget och flisningen skall flytta till någon annan plats som verksamhetsutövaren har tillgång till.

Vad säger plan- och bygglagen?

Då det här ärendet har starka motstående intressen mellan näringsidkare och besvärande olägenheter för de boende görs en grundlig genomgång av relevanta lagtexter.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

§ 112

forts.

Enligt plan- och byggförordningen 6 kap. 1 § 2 punkten krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra andra anläggningar än byggnader, där vilka upplag och materialgårdar omfattas. I 16 kap 2 § PBL framgår det att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 och 2 §§ ska tillämpas också på en annan anläggning än en byggnad.

Alltså kräver upplaget bygglov och det omfattas av samma egenskapskrav som byggnader.

För ärenden utanför detaljplan gäller 9 kap 31 § PBL, enligt denna paragraf ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

- inte strider mot områdesbestämmelser,
- inte förutsätter planläggning, och
- uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Fastigheten ifråga omfattas varken av områdesbestämmelser eller av detaljplan. Alltså är det bara de relevanta paragraferna i 2 och 8 kapitlet som är aktuella för att kunna bedöma om bygglov skall ges eller inte.

Det 2 kapitlet i plan- bygglagen handlar om hänsyn till allmänna och enskilda intressen vid prövning av PBL-frågor. Specifikt att prövningen i ärenden om lov ska syfta till att mark- och vattenområden används för det ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Detta innebär att bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken ska också tillämpas. Marken får endast tas i anspråk om marken är lämplig för ändamålet.

Markens lämplighet för ändamålet avgörs i det här fallet genom att ta hänsyn till:

- människors hälsa och säkerhet.
- jord, berg- och vattenförhållandena,
- möjligheterna att ordna trafik, avfallshantering,
- möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar,
- risken för olyckor, översvämning och erosion.

Marken är inte radioaktiv eller liknande, så den påverkar inte människors hälsa eller säkerhet. Jord, berg och vattenförhållandena har bedömts vara lämpliga för tåkt och krossningsverksamhet, upplag av trämaterial och flisning är verksamheter av liknande karaktär. Möjligheten att ordna trafiken bedöms vara god, detta då det är en riksväg som passerar tåkten och verksamhetsutövaren har plats att lasta mm i gropen. Avfallshanteringen från upplaget bedöms vara försumbar då åtgärden syftar till att förädla träavfall till flis för förbränningsändamål. Eventuell spik och liknande kommer att omhändertaras och återvinnas. Det är viktigt att det är endast rent trämaterial som lagras på platsen och att tillse att obehöriga inte börjar nyttja platsen som en lokal återvinningsstation och därigenom skadar marken.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

§ 112

forts.

Det finns möjligheter att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar genom olika förebyggande åtgärder. Risken för olyckor, översvämning och erosion finns då upplaget placeras invid en täkt för naturgrus. Men då det är ett industriområde är det inte ett område som är avsett att nyttjas av andra än verksamhetsutövaren och dennes anställda. Det är dock delar av detta som berör de störningar som tas upp i erinringarna. De boende uttrycker tydligt att de inte önskar mera störningar av det här slaget. I de flesta fall när det är en verksamhet som utvidgar så brukar marken anses vara lämplig för ändamålet då det är i regel ytterst liten förändring som sker. Men i detta fall, med hänsyn till de störningar som rapporterats in är det således svårt att säga med säkerhet att marken är lämplig för ändamålet.

Förutom markens lämplighet skall man även ta hänsyn till hur åtgärden påverkar omgivningen genom sin utformning och placering med hänsyn till:

- landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
- skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
- möjligheterna att hantera avfall,
- trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
- behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

De kommande förändringarna innebär att ett upplag placeras i svackan utanför täktverksamheten, vilket placerar det utom synhåll för de förbipasserande. Med hänsyn till höjdskillnaden bedöms därför åtgärden ha obefintlig påverkan på landskapsbilden, natur- och kulturvärden samt bidra till en god helhetsverkan då lokaliseringen för upplaget är jämte en pågående verksamhet av liknande karaktär. Skydd mot brand och andra olyckor bedöms som god pga täkten som inte kan brinna och avståndet till övrig bebyggelse. Hanteringen av avfall och trafikförsörjningen bedöms som god.

Trafikmiljön i området kommer enligt verksamhetsutövaren inte belastas nämnvärt då trämaterial för flisning kommer att anlända med återvändande lastbilar som fraktat stenkross och material från täktverksamheten. Detta är alltså lastbilar som redan kör i den pågående verksamheten. Behovet av framtida förändringar och kompletteringar är dock omöjligt att bedöma i det här fallet då länsstyrelsen har tidsbegränsat täktverksamheten till 2017-09-30 i sitt tillstånd. Som tidigare sagts är upplaget beroende av närheten till täkten för transporter. Förutsättningarna för kommande behov påverkas starkt av hur täkten avslutas, med återplanering av skog eller inte. Det senare kräver en ändring av täkttillståndet.

Vidare så får lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte ske så att den avsedda användningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 112

forts.

Ca 600 meter nordväst om platsen för upplaget finns en råvattentäkt utmed en lokal ås och ca 320 meter nordost finns den tidigare nämnda Rudtjärnen. Avstånden är dock sådana att i samtal med kommunekologen bedöms inte åtgärden komma att påverka någon av dessa.

Hushållningsbestämmelserna i 3 kapitlet miljöbalken (MB) innebär att Mark- och vattenområden skall användas för det ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företrädare skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Samt skydd av riksintressena, jordbruk, skogsbruk och opåverkade områden och de specifikt utpekade områdena i 4 kap MB.

I det här fallet omfattas fastigheten av riksintresse för friluftsliv, men åtgärden i sig bedöms ha minimal påverkan på det rörliga friluftslivets förutsättningar. Detta då åtgärden sker i en gammal täkt som brukats under en längre period

Slutligen, det 8 kapitlet i plan- och bygglagen tar upp krav på byggnadsverk. I detta ärende torde främst 1 § punkt 1 vara relevant där det framgår att en byggnad ska vara lämplig för sitt ändamål. Och 3 § där det som enligt 1 § gäller för en byggnad också gäller för en annan anläggning, som i det här fallet är ett upplag. I skäligen utsträckning, med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper, ska också tomten ordnas så:

- naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara,
- betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer,
- det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter och tillgodoser kravet på framkomlighet för uttryckningsfordon,
- det på tomten eller i närheten av den i skäligen utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon,
- risken för olycksfall begränsas.

Närheten till täktverksamheten innebär att tomten med lätthet kan anses ordnad enligt de ovan nämnda kraven.

Då återstår bara frågan om åtgärdens lämplighet vilken överlämnas till nämnden för bedömning.

Villkor och upplysningar

Beslutet kan överklagas, se bilaga 1.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 112

forts.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till beslut
Alternativ 1) Tidsbegränsning

Samhällsbyggnadsnämnden meddelar, med stöd av 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (PBL), tidsbegränsat bygglov för upplag av trämaterial.

Bygglovets gällande till och med 2017-09-30

När bygglovets upphört att gälla ska marken återställas i ursprungligt skick.

Lagrum

För en åtgärd som uppfyller något eller några men inte alla förutsättningar enligt 30–32 §§ får ett tidsbegränsat bygglov ges, om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid. Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst fem år.

Avgift

En handläggningsavgift om 6375 kr enligt gällande taxa kommer att tas ut. Faktura för bygglovsavgiften skickas separat.

Alternativ 2) Avslag

Ansökan om bygglov avslås med hänvisning till 9 kap 31 § plan- och bygglagen.

Ansökan uppfyller ej uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Lagrum

Enligt 9 kap 31§ plan- och bygglagen, ska ansökningar om bygglov för åtgärder på fastigheter som inte omfattas av detaljplan beviljas om åtgärden:

1. inte strider mot områdesbestämmelser
2. inte förutsätter planläggning
3. uppfyller kraven i 2 och 8 kap. plan- och bygglagen. I detta fall bedöms åtgärden inte uppfylla lämplighetskraven i vägningen mellan allmänna och enskilda intressen.

Avgift

En handläggningsavgift om 2550 kr enligt gällande taxa kommer att tas ut. Faktura för bygglovsavgiften skickas separat.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 112

forts.

Bilagor

Bilaga 1 – Hur man överklagar

Bilaga 2 – Situationsplan

Bilaga 3 – Yttrande från Miljöavdelningen

Bilaga 4 – Erinringar från grannar

Bilaga 5 – Tidigare erinringar från grannar i tidigare ärende Dnr 2013.0712.231

Bilaga 6 – Karta med avstånd till erinrande grannar

Bilaga 7 – Beslut om tillstånd att bedriva täktverksamhet

Beslutsexpediering

Sökande

Fastighetsägare

Post- och Inrikes Tidningar

Klaganden

Länsstyrelsen

Beslutsinformation till berörda grannar

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

Dnr: 751.11.420

Yttrande över ansökningshandlingar för vindkraftparken vid Fängsjön och Storsjöhöjden, Sollefteå och Örnsköldsvik kommuner
Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden antar samhällsbyggnadskontorets yttrande

Bakgrund

FORSCA AB har lämnat in en tillståndsansökan till miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrland. Tidigare har ett informationsmöte för allmänheten hållits i Näsåker 2011-11-22 och ett myndighetssamråd 2011-11-10. Ansökningshandlingarna har kompletterats efter synpunkter från länsstyrelsen och Örnsköldsviks kommuns samhällsbyggnadsnämnd. Samhällsbyggnadsnämnden yttrade sig över samrådhandlingarna den 2011-12-16, men har inte fått ärendet av länsstyrelsen för synpunkter om kompletteringar.

Synpunkter
Planförhållanden

Projektområdet är till större delen placerat på mark som har pekats ut som lämpligt för storskalig utbyggnad av vindkraft i den fördjupade översiktsplanen (FÖP) antagen 2008-12-15. Ansökan är att se som storskalig utbyggnad av vindkraft och i enlighet med utpekandet i FÖP'en under de förutsättningar som gällde då. Exempelvis var ett vindkraftverk vid den tidpunkten normalt sett betydligt lägre än de nu aktuella. I FÖP'en finns inte definierat vid vilken höjd på vindkraftverken det finns risk för visuell dominans eller risk för inskränkningar på riksintresset för luftfarten.

I kommunens översiktsplan (ÖP) antagen 1990-08-27 är området rakt norr om Fängsjöområdet, dvs Storsjön, Karvsjön samt skogsmark norr om dessa, utpekade som av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. (Översiktsplan karta 2) Området beskrivs som friluftsområde med kommunal fritidsanläggning, bad, camping, fiske. Intressant natur med grottor, stora flyttblock och randdeltaområde.

Området Brännan är utpekade som samlad bebyggelse.

En ÖP eller FÖP är inte juridiskt bindande vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken, men dess funktion är att vara en slags avsiktsförklaring för hur kommunen avser att tillgodose riksintressen och miljö kvalitetsnormer m.m, där planens innebörd och konsekvenser tydligt ska kunna utläsas. I detta skall den vara vägledande för beslut i frågor som rör en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområden och hur allmänna intressen bör avvägas mot varandra.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Delar av det utpekade områdena är också utpekade som riksintresse för vindkraft av Energimyndigheten 2008. Detta är det utpekande som fortfarande gäller, det pågår dock en utredning av de utpekade områdena, men beslut att anta ändringar har inte tagits.

Området för ansökan går in i riksintresset för luftfarten då det är inom influensområdet med hänsyn till flyghinder för Höga Kusten Airport (Kramfors Sollefteå Flygplats). Området omfattas också delvis av riksintresse för rennäring, som endast får nyttjas om samförstånd nås mellan berörd rennäring och vindkraftsetablerare. Då bolaget har presenterat ett omfattande material kring deras avtal med rennäringen berörs inte detta riksintresse vidare i det här yttrandet.

Riksdagen har antagit ett nationellt planeringsmål för vindkraft på 10 TWh till år 2015, då utbyggnaden av vindkraft är viktig för att kunna åstadkomma en hållbar utveckling. Enligt t ex Boverkets yttrande i MÖD 2005:66 måste då anspråk på mark- och vattenområden för vindkraftsutbyggnad ses i detta perspektiv och inte betraktas enbart som enskilda exploateringsintressen. ”De områden som identifieras som potentiellt lämpliga för vindkraftsutbyggnad bör därför såväl i planering som miljöprövning betraktas som av allmänt intresse för energiproduktion enligt 3 kap. 8 § miljöbalken.

Prövningen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken bör i det här fallet således vara en avvägning mellan det allmänna intresset att bygga ut vindkraften för att främja en hållbar utveckling och det allmänna intresset att värna värdefulla natur- och kulturmiljöer. Där företräde ska ges till den användning av området som medför en från allmän synpunkt god hushållning.” (sid 4-5)

Landskapsbild

Landskapet är ett storskaligt sprickdalslandskap där skogslandet i FÖP'en bedöms vara förhållandevis tåligt för vindkraft, då det består av likartade barrskogsområden. En måttlig visuell påverkan kan accepteras eftersom vindkraften inte har samma nackdelar som annan mer miljöpåverkande energiframställning. Däremot skall visuell dominans undvikas. På sidan 34 i Sollefteå kommuns landskapsanalys – Landskapet i Ådalen (bilaga till FÖP'en) avbildas en tänkt etablering av vindkraft i Omsjö-området som bedöms sakna visuell dominans och vara lämplig för området. På den bilden avbildas vindkraftverk som är betydligt lägre och färre till antalet än de i ansökan.

Länsstyrelsen Västernorrland uttrycker i regional landskapsanalys att det i det aktuella området, i det höglänta skog- och myrrika landskapet, ”är viktigt att olika parker placeras på ett sätt så att de inte kommer i konflikt med varandra visuellt från landskapets utblickspunkter eller skapar en masseffekt som gör att vindkraftparkerna blir ett allt för dominerande inslag i landskapet”. (sid 108-109)

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Den europeiska landskapskonventionen har ratificerats av regeringen den 11 november 2010 och trädde i kraft 1 maj 2011. Det är en konvention för Europa som innebär att slå vakt om och erkänna betydelsen av det omgivande landskapet. För närvarande finns inga aktuella skydd för landskapsbilden i området utöver detta och hänsynsreglerna i miljöbalken.

Nya kraftledningar för anslutning till stamnätet beräknas till ca 49 km luftledning med en ledningsgata på 40 m bredd. Även detta kommer ha en påverkan på landskapsbilden. En tydligare redogörelse för detta från bolaget i form av planerade kraftledningar och ledningsgator på fotomontagen m m hade varit önskvärd.

Då vare sig juridiken, praxis eller kommunens ÖP och FÖP åtskiljer permanent boende från fritidshusägare påverkar vindkraftparken visuellt ett betydligt större antal människor än vad som redovisas i tabellen på sidan 23 i MKB'n. Detaljen att bolaget har bedömt att det är mindre än 10 invånare inom en 5 km buffert runt parkerna har ingen praktisk relevans, antalet privata fastighetsägare inom buffertzonen är en relevantare siffra för bolaget att redovisa.

En sökning (2013-09-11) i Sollefteå kommuns register visar att det finns ca 228 individuella fastighetsägare, samt 27 folkbokförda, som berörs av ansökan inom en 5 km buffert runt vindkraftparkens område i Sollefteå kommun.

Med hänsyn till de fotomontage som bolaget har presenterat är det otvetydigt att en mycket stor visuell dominans kommer att finnas från ett antal utblickspunkter, framförallt de bebyggelseområden lokaliserade utmed Storsjöns västra, norra och östra strand. Detta kommer att påverka ett stort antal fastighetsägare och deras familjer.

Kulturmiljö

Det finns några skogsbyar som berörs. Av FÖP'en framgår att avståndsreglerna mellan vindkraftverk och bostäder bedöms vara tillräckliga för att skogsbyarna inte påverkas negativt av byggnationen.

Skogliga kulturvården regleras genom Skogsvårdslagens hänsynsregler.

Mobodarna, ett fåbodställe som är en del av Oringsjö/Mo-Långsjön naturreservat ligger ca 3 km från närmsta planerade vindkraftverk. Fåbodarna var i bruk från tidigt 1800-tal fram till 1940-talet. De är utpekade i ÖP som en värdefull kulturmiljö. Enligt ljudnivåanalysen kommer ljudnivån ligga under 35 dBA vid fåbodarna och sannolikt kommer ett antal vindkraftverk vara synliga.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Länsstyrelsen framför i sin regionala landskapsanalys att landskapet karaktäriseras av att det ”är i stor utsträckning ett modernt produktionslandskap. Det finns dock fickor av ålderdomligt präglade odlingslandskap och fäbodan som är känsliga för moderna vindkraftsetableringar i sin närhet. I skogslandskapen är de historiska spåren ofta dåligt kartlagda, varför man vid en etablering bör vara extra vaksam på dessa.” (sid 109)

Området ligger över högsta kustlinjen. Som framförs i delbilaga 16 så är avsaknaden av kulturhistoriska lämningar skenbar och beroende på bristen av inventeringar. (sid 4) Då det äldsta kartmaterialet dateras till 1703 och dokumenterar inflyttade svedjefinnars boplatser, har området haft fast bosatta invånare i något över 310 år. T ex Brännan har sitt namn efter svedjebbruk. Eventuellt har det funnits boställen även tidigare, under nu ännu inte fastställda skeden. Samerna har även nyttjat området av hävd under sina vandringar med renarna, troligast finns ett antal spår efter deras nyttjande av marken under årtusenden.

Ett antal åtgärder presenteras för att säkerställa kulturhistoriska lämningar. Lämpligt vore att bolaget håller en kortare genomgång om hur fornminnen kan se ut och tar fram en handlingsplan med berörda som kommer arbeta vid anläggandet, för att säkerställa att fornlämningar som påträffas känns igen som sådana.

Höga Kusten Airport

Kommunens FÖP berör endast riksintresset för luftfarten i det att begränsningarna fås från varje flygplats. Kommunens ÖP berör inte hur riksintresset för luftfarten skall vägas mot andra intressen. Riksintresse för luftfarten ska skyddas från påtaglig skada, försvårad tillkomst eller försvårat utnyttjande av anläggningen. Förutom då motstående intresse också är av riksintresse, då skall företräde ges till det eller de ändamål som på lämpligast sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt.

I riksintresset för flyg ingår influensområden med hänsyn till flyghinder. Sådana områden krävs för att säkerställa funktionen för flygplatsen vilket innebär att de måste skyddas. Kring alla flygplatser finns en så kallad MSA-yta som är en del av influensområdet. MSA-ytan är en cirkulär yta, delad i fyra kvadranter, på 55 km radie runt inflygningsfyrrarna till en instrumentflygplats. MSA står för Minimum Sector Altitude, det vill säga den lägsta altituden som ett flygplan kan ha i den sektorn eller kvadranten under inflygningen till flygplatsen. Varje kvadrant ges ca 300 meters marginal i höjddled mot högsta hinder.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

I det här fallet utgår lägsta höjden, i kvadranten där vindkraftsparken är placerad, från höjden på TV-masten på Flugtjärnshöjden. Detta innebär att ett flygplan som ska till Höga Kusten Airport måste hålla sig ca 670 meter över havet som lägsta altitud. Konsekvensen av detta är att objekt som sticker upp över den höjden påverkar inflygningsprocedurerna till flygplatsen. Det finns t ex enligt ansökan höjder på 510 meter inom etableringsområdet och ett vindkraftverk som placeras där kan då uppenbarligen inte vara ett vindkraftverk som är 210 m. Den högsta möjliga totalhöjden blir endast 160 m om riksintresset för luftfarten skall skyddas.

Inom MSA-ytan finns även den så kallade procedurytan, vilken är de delar där flygplanen i enlighet med flygplatsens Instrument Approach Procedure lägger in sig på en specifik vinkel, altitud och hastighet under final approach mot flygplatsen. Detta innebär att ju närmare man kommer flygplatsen, desto lägre blir högsta möjliga höjd för ett objekt som sticker upp över marken innan flygplanen väl landar. Procedurytan är individuell för alla flygplatser och anpassas efter terrängen. Anläggningen på Storsjöhöjden är placerad inom procedurytan för Höga Kusten Airport.

Flyget finns endast omnämnt på sidan 25 & 81 i MKB'en. Det finns ingen vidare redogörelse i ansökan för vilka konsekvenserna av anläggningen blir för flyget, endast konsekvenser för anläggningen vid eventuell kollision. Detta är något anmärkningsvärt då anläggningarna är placerade både inom MSA-ytan och procedurområdet. Att uppföra alla verk på 210 meters maxhöjd som i ansökan, bedöms inte genomförbart utan påverkan på luftfartens riksintresse. Det vore därför ytterst lämpligt att de höjder som kan bli aktuella med hänsyn till MSA-ytan och procedurytan redovisas i MKB och i fotomontage.

Frågan är också om anläggningarna ger konsekvenser, eller inga konsekvenser alls, för ambulansflyg. Detta är inte omnämnt överhuvudtaget. Det hade varit lämpligt att se en redogörelse för huruvida etableringen påverkar, eller inte påverkar, en ambulanshelikopter som måste hämta en patient på t ex Brännan.

Buller / ljudnivå – under driftstiden
Synpunkter på ansökan

Sökanden föreslår som villkor att buller från verksamheten under driftstiden ska begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än 40 dBA. Det är rimligt att denna ljudnivå inte överskrids och i ett ev. tillstånd bör det därför vara formulerat som ett villkor, vilket sökanden också har föreslagit. Ett ev. tillstånd bör också innehålla ett villkor om att buller från verksamheten inte får överstiga riktvärdet för maximal ljudnivå inomhus (45 dB) enligt tabell 1. i Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus. Dessa villkor bör även följas upp genom egenkontrollprogrammet.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Lagstiftning

Den föreslagna bullernivån 40 dBA är väl etablerad gällande bullernivåer från vindkraftparker, genom prejudicerande domar etc. Lägre bullernivåer (35 dBA) brukar endast sättas som villkor i områden som har pekats ut i kommunernas översiktsplan som områden som ska ha låg ljudnivå, så kallade "tysta områden".

Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (Tabell 1. SOFS 2005:6 (M))

-Dessa riktvärden är avsedda att tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger.

Buller / ljudnivå – lågfrekvent buller
Synpunkter på ansökan

Det villkor för buller som sökanden föreslår ska gälla under driftstiden är angivet i A-vägd ljudnivå. I ett resonemang i MKB'n beskrivs att om man klarar detta villkor så klaras normalt även Socialstyrelsens riktvärden för lågfrekvent buller inomhus. Lågfrekvent buller har dock en större påverkan på människor än ljud som inte domineras av låga frekvenser, t.ex. med trötthet, huvudvärk och störd sömn. Påverkan från lågfrekvent buller beror dock på hur hög ljudnivå detta har. Det är vanligare att större vindkraftverk kan komma att avge något mer lågfrekvent ljud. Naturvårdsverket anser att man vid de större verken bör beakta och följa upp lågfrekvent ljud. De vindkraftverk som denna ansökan gäller är (max) 210 m, vilket räknas som större verk. Förslagsvis bör ett ev. tillstånd innehålla villkor om att buller från verksamheten inte får överstiga riktvärdena i tabell 2. Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus med avseende på lågfrekvent buller. Förslagsvis ska detta även följas upp genom egenkontrollprogrammet.

Lagstiftning

Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (Tabell 2. SOFS 2005:6 (M))

-Dessa riktvärden är avsedda att tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger.

Buller / ljudnivå – under bygg- och återställningstiden
Synpunkter på ansökan

I ansökan med kompletteringar yrkas på en tillåten igångsättningstid på tio år från beslutsdatum. Enligt den preliminära tidplanen beräknas anläggningstiden av parken uppgå till fyra års tid, men att den kan bli både längre eller kortare.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Det behövs en lång anläggningstid p.g.a. att det är ett stort projekt med många vindkraftverk. I ansökan uppges att anläggningstiden kan skapa relativt stora temporära konsekvenser ur bullerhänseende, större än driftfasen. Trafik inom en byggarbetsplats brukar bedömas som byggbuller liksom vägbyggnation, anläggning av fundament, elnätsdragning, resning av fundament och krossning m.m. Sökanden uppger också att anläggandet främst kommer pågå under sommaren då flest människor vistas vid t.ex. sina fritidshus i området.

Vindkraftsparken kommer dock att byggas etappvis, och därför kommer ett visst ställe endast påverkas av buller i närheten av gränsvärdena under en begränsad tid, enligt sökanden. Sökanden föreslår att betydligt högre ljudnivåer ska gälla under denna tidsperiod än under själva driften av vindkraftsparken. Förslaget villkor i ansökan är att buller ska begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än 60 dBA mån-fre kl. 07.00-19.00, 50 dBA mån-lörd kl. 19.00-22.00 och 45 dBA övrig tid utifrån Naturvårdsverkets riktvärden för byggarbetsplatser.

Sökanden uppger också att den största källan till buller torde komma från sprängning och krossning i anslutning till eventuella täkter. Tillstånd till täkter i närområdet har dock sökts separat och vid täktverksamhet brukar tillståndet endast medge en ljudnivå som ligger betydligt lägre än ansökans riktvärden för anläggningstiden vid vindkraftsparken. Vanligen gäller då villkor om att ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder inte får överstiga 50 dBA mån-fre kl. 07.00-18.00, 40 dBA kl. 22.00-07.00 och 45 dBA övrig tid utifrån riktvärdena i Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller.

Förslaget på högre ljudnivå under anläggningstiden bör därför inte kunna motiveras av att det kommer uppstå buller från täkter. Täkter prövas i den här parken separat och brukar inte medges tillstånd att ge upphov till så höga bullernivåer som vid s.k. byggarbetsplatser. Hänsyn bör dock tas till att sökanden har behov av villkor som tillåter högre bullernivåer för andra aktiviteter under anläggningstiden. Rimligen kan ett ev. tillstånd innehålla någon slags begränsning av bullernivåerna så att inga boende riskerar mer än några år av extra höga bullernivåer under anläggningstiden. Ett alternativ är att den s.k. anläggningstiden delas upp på de olika områden där vindkraftverken kommer uppföras etappvis.

Förslagsvis så är det också rimligt att göra samma etappvisa uppdelning på olika områden även när det gäller kontrollprogram och uppföljning av villkoren i ett ev. tillstånd och att kontrollera respektive etapp efter t.ex. ett års drift.

Lagstiftning

”Naturvårdsverkets riktvärden för byggarbetsplatser” (NFS 2004:15). Överensstämmer med sökandens föreslagna villkor.

”Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller”, RR 1978:5. Brukar kunna följas vid täktverksamhet.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

§ 113

forts.

Vibrationer / luftstötsvågor**Synpunkter på ansökan**

Sökanden beskriver att det under anläggningsfasen sannolikt kommer vara nödvändigt att spränga för att förankra fundamenten och vid vägdragning i den sökta vindkraftparken. Förslagsvis bör ett ev. tillstånd innehålla villkor om att verksamheten inte får ge upphov till vibrationer eller luftstötsvågor som orsakar olägenhet. Vid t.ex. täktverksamhet brukar följande villkor gälla och det bör därför vara rimliga krav även vid anläggande av en vindkraftpark: Sprängningar får inte utföras som medför att dels den sprängningsinducerade vibrationshastigheten, uttryckt som toppvärde i vertikalled mätt i sockel i närmaste bostäder, överstiger värdet 4 mm/s, dels luftstötsvågor vid närmaste bostäder överstiger 100 Pa, uttryckt som frifältsvärde. Vid kontroll och uppföljning av detta bör kravet vara att de angivna värdena ska kontrolleras genom mätning enligt svensk standard vid sprängning i närheten av bostad.

Lagstiftning

Det är bl.a. praxis med villkor gällande vibrationer och luftstötsvågor vid tillstånd till materialtäkter.

Reflexer och skuggbildning**Synpunkter på ansökan**

Sökanden har föreslagit som villkor att faktisk skuggbildning från roterande vingar inte får överskrida 8 timmar per år eller 30 minuter per dag vid bostads- eller fritidshus *i anslutning till störningskänslig plats*. Betydelse har dels avstånd till vindkraftverk. I MKBn uppges också att verken ska vara målade med matt färg för att minimera reflexer och skuggbildning. Detta villkor bör ändras till att gälla för samtliga bostads- eller fritidshus. Förslagsvis bör det även vara ett villkor i ett ev. tillstånd att verken ska målas i matt färg.

Lagstiftning

Hänsynsreglerna 2 kap. miljöbalken

Damning**Synpunkter på ansökan**

Sökanden åtar sig i MKBn att vidta lämpliga åtgärder (t.ex. bevattning) om damning uppkommer som en olägenhet på vägar och vid krossning. Förslagsvis bör detta regleras i ett villkor.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Lagstiftning

Hänsynsreglerna 2 kap. miljöbalken

Transporter och infartsvägar
Synpunkter på ansökan

I ansökan uppges att det finns fem alternativa transportvägar föreslagna in till parken från väg 967. Sökanden åtar sig att bevattna vägar vid besvärande damning. Förslagsvis bör den väg som passerar genom byn Fängsjön inte användas då det skulle få mycket stor påverkan för boende då denna väg går rakt igenom byn och husen ligger nära vägen. Vid val av transportvägar på resterande tillfartsvägar bör planering göras så att de berörda byarna Omsjö och Tallnäset påverkas så lite som möjligt.

Lagstiftning

Buller från trafik inom en byggarbetsplats brukar bedömas som byggbuller. Utanför byggarbetsplatsen gäller samma riktlinjer som på vanliga vägnätet.

Miljöpåverkan från betongtillverkning
Synpunkter på ansökan

Sedimentationsdammar för utsläpp av tvättvatten, återanvändning av cementslam i bärlager. Hanteringen av tvättvatten ska göras på ett sätt så att inte ytvatten påverkas.

Lagstiftning

Hänsynsreglerna 2 kap. miljöbalken

Naturmiljö

Sökanden har enligt ansökan undantagit de områden med äldre skog som har höga naturvärden, liksom våtmarker som bedömts ha höga naturvärden. Liksom de områden på Nävernäsän och Storsjöhöjden, som tidigare varit föreslagna som reservatsobjekt, har de undantagits från all exploatering som hör till vindkraftetableringen. Rent generellt och utifrån befintlig kunskap ser alltså påverkan på naturmiljön ut att vara relativt liten. Man bör dock ta i beaktande de frågetecken som finns runt etableringens påverkan på järvens utbredning i landskapet och länet, se vidare resonemang nedan.

Även kungsörmens långsiktiga utveckling i länet är en fråga för länsstyrelsen som, liksom för järven, har ett förvaltningsansvar för arten, med uttrycklig målsättning i förvaltningsplanen att stammen ska öka i länet, vilket stöds av de nationella målen. Även om inga boplatser ligger inom 2 km från vindkraftparken så finns idag två kända kungsörnsrevir som delvis överlappar etableringsområdet Fängsjön.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Den absoluta huvuddelen av de kända boplatserna för kungsörn i Ångermanland ligger i områden på mer än 300 m höjd över havet. Höglanta områden som båda dessa etableringsområden (Storsjöhöjden och Fängsjö-området) kan därför vara av värde att bevara ostörda ur perspektivet att järv- och kungsörnsstammen ska utvecklas positivt i länet.

Fåglar

Samhällsbyggnadsnämnden ser flera brister i upplägget och metodiken för tjäderinventeringen. Bristerna är främst avgränsningen av inventeringsområdet, samt att man inte undersökt antalet spelande tuppår på den säkerställda leken. Dessutom är tidpunkten, mitten av maj, enligt föreningen Tjäderobservatörerna, för sen om man ska hitta tupparna på leken. Andra tecken på tjäderlek går att finna vilken tid som helst på året, men kräver en dokumenterat erfaren inventerare. En duktig inventerare behöver inte fältbesöka all mark inom exploateringsområdet, utan kan utifrån kartmaterial och beståndsdata välja ut intressanta områden för fältbesök. Antalet tjäderlekar med fler tuppår än fyra har minskat på senare år och rekommendationen från Sveriges ornitologiska förening är därför att tjäderlekar med fem tuppår eller fler bör ges ett skyddsavstånd på 1 km från närmaste vindkraftverk. Härtill finns tjädern upptagen i Art- och habitatdirektivet och Artskyddsförordningen, vilket medför ett förbud att förstöra dess lekplatser. För att kunna ta erforderlig hänsyn anser nämnden att sökanden borde ha undersökt antalet tuppår på den säkerställda och på den troliga leken och därutöver inte begränsat inventeringen till att bara gälla från allmänheten inkomna tips på lekar.

Fladdermöss

Samtliga fladdermusarter är fridlysta enligt Artskyddsförordningen. Sökanden har till största delen valt att tillmötesgå inventerarens råd om hänsyn till de påträffade fladdermusarterna. Samhällsbyggnadsnämnden saknar emellertid ett åtagande om en uppföljande sommarinventering med syfte att konstatera i vilken mån trollfladdermusen nyttjar området på Storsjöhöjden.

I första hand anser nämnden att inga vindkraftverk ska uppföras inom de redovisade hänsynsområdena för fladdermöss. I andra hand anser nämnden att tillståndet bör förenas med någon form av villkor för att eventuella verk med sådan placering förses med s k Batstop, som stänger verken under de väderförhållanden och den tidsperiod som inventeraren föreslår.

Järv

Ur bevarandeperspektiv måste den lilla men stabila järvpopulationen i Ångermanlands skogsland, den enda i landskapet, anses värdefull. Länsstyrelsen har ansvar för inventering av järv och även, genom förvaltningsplanerna för stora rovdjur, ett förvaltningsansvar för järven i länet. Riksdagen ska under 2013 fastställa ett långsiktigt mål för järven, där stammen kan anses långsiktigt livskraftig.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Nuvarande mål säger uttryckligen att stammen önskas få en jämnare utbredning över landet – d v s bli starkare i skogslandet. Järven omfattas av Artskyddsförordningen och får inte jagas annat än under villkor som uppges i Art- och habitatdirektivet och i jaktlagstiftningen.

En vindkraftsetablering enligt denna ansökan kan, om man tar stöd i forskningen (bl a Jens Persson, 2007, Rapport till rovdjursutredningen och Vindvals rapport 6499, 2012) påverka järvarna i vindkraftsområdet, främst genom ökad störning. Enligt rapporterna tyder forskning på att järven är det mest störningskänsliga av rovdjuren och att honorna väljer sina revir i höglänta områden (> 300 m ö h) med liten mänsklig störning.

Inventeringsunderlaget för järv i norra Ångermanland är enligt samhällsbyggnadsnämndens mening för litet för att kunna dra några slutsatser av vilka områden som inte skulle vara viktiga ur föryngringssynpunkt. Kartan över lämpliga järvområden som redovisas i MKB:n baseras på spårningar som är gjorda sedan början av 2000-talet, men spårningarna är trots allt gjorda med högst frekvens inom ett förhållandevis litet område, som t ex inte täcker in Storsjöhöjden mer än sporadiskt.

Enligt nämndens mening finns alltså ett frågetecken runt den påverkan som en vindkraftpark enligt denna ansökan skulle ha på Ångermanlands skogsjärvar.

Lagstiftning

Ovanstående synpunkter på avsnitten om fåglar, fladdermöss och järv hämtar stöd i EU:s Art- och habitatdirektiv och Artskyddsförordningen (2007:845), i vilken artskyddsbestämmelserna i direktivet är implementerade. Vilda fåglar, liksom bl a fladdermöss och järv, är fridlysta enligt Artskyddsförordningens §4, vilket innebär ett generellt förbud mot att avsiktligt fånga, döda, skada eller störa djuren.

Artskyddsförordningens förbud innefattar även skador på djurens livsmiljöer, fortplantningsområden och viloplats. Dispens från reglerna i Artskyddsförordningens §4 söks hos länsstyrelsen i aktuellt län. I jaktlagstiftningen finns bestämmelser om vilka arter som får jagas, under vilka villkor och under vilka tider, som en sorts undantag från det generella förbudet i Artskyddsförordningen.

Tolkningen av vad som enligt §4 krävs för att en handling skall vara avsiktlig bygger på att den som utför handlingen har kunnat förutse eventuella bieffekter med sitt handlande, även om dessa konsekvenser inte var syftet med handlingen. Huruvida uppsåt föreligger eller inte beror i hög grad på om tillräcklig information om bieffekter har funnits tillgängliga. (Naturvårdsverket, 2009). Vad avser fångst eller dödande av djuren krävs det inte att deras populationer påverkas för att handlingen skall vara otillåten. För hotade arter med låg reproduktion, som t ex fladdermöss, menar Naturvårdsverket (2009) att även avsiktligt dödande av enstaka individer bör beivras.

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 113

forts.

Störning definieras inte i Artskyddsförordningen men tolkas av Naturvårdsverket (2009) som en direkt eller indirekt påverkan, t ex genom ljud som gör att en art flyr eller utsätts för fara, exempelvis genom att förlora mycket energi. Störningen bör kopplas till artens bevarandestatus. Enligt Artskyddsförordningen behöver störningen inte vara betydande för att vara otillåten.

När det gäller skador eller förstörelse på djurens livsmiljöer behöver inte handlingen vara avsiktlig för att vara otillåten. Även oavsiktliga skador kan därmed beivras. Art- och habitatdirektivet innehåller en överenskommelse mellan EU-länderna om att inrätta särskilda bevarandeområden för att skydda de arter och livsmiljöer som är upptagna i bilaga II.

Turism och rekreation

I ansökan har sökanden identifierat och redovisat besöksmål och platser av intresse för turism och rekreation inom en radie av 15 km från etableringsområdet. I redovisningen utgår man bara från hur synliga vindkraftverken blir från anläggningarna. Även ljudstörning kan dock påverka lusten till turism och rekreation i närområdet till vindkraftparken.

I kommunens översiktsplan (ÖP) är området rakt norr om Fängsjö-området, d v s Storsjön, Karvsjön samt skogsmark norr om dessa, utpekade som av stor betydelse för det rörliga friluftslivet (översiktsplan karta 2). Området beskrivs som friluftsområde med kommunal fritidsanläggning, bad, camping, fiske. Intressant natur med grottor, stora flyttblock och randdeltaområde.

Ett av besöksmålen, Farm Backsjön, har en del av sin nuvarande verksamhet inom vindkraftparkens etableringsområde och kommer därmed att drabbas om man med vindkraftverken på Storsjöhöjden förlorar möjligheten att bedriva en del av sin verksamhet. Just verksamheten med hundspannsturer på Storsjöhöjden är den företaget själva ser störst utvecklingsmöjligheter för.

Omsjö camping ligger förvisso vänt mot Karvsjön, med vindkraftverken ”i ryggen”, men befinner sig samtidigt inom den beräknade ljudnivån 40 dB.

Strax söder om etableringsområdet Fängsjön ligger några naturreservat, där bl a Oringsjö med fåbodarna Mobodarna är närmast. Naturreservat besöks oftast i rent rekreationssyfte där man eftersträvar någon sorts naturupplevelse. I ansökans redovisning av besöksmålet Mobodarna nämns att vindkraftverken inte kommer att uppfattas visuellt från fåbodvallen så länge skogen är kvar. Hur vindkraftparken uppfattas visuellt och ljudmässigt innanför resterande del av Oringsjö naturreservat, eller från de andra närliggande naturreservaten framgår inte av ansökan.

§ 113

forts.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

För de närboendes vardagliga rekreation används naturligtvis även områden inuti etableringsområdet för vindparken och naturen närmast bostaden. Inom 5 km radie från etableringsområdet finns 27 folkbokförda och 228 fastighetsägare. Det är deras närrekreationsområde som berörs av vindparken. Sannolikt är det även förenat med en risk att besöka vindkraftparken under den kalla årstiden p.g.a. risken för iskast och isras. Naturbesökens del av livskvalitén för de boende är omöjlig att uppskatta, men bör vägas in i sammanhanget.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås översända samhällsbyggnadskontorets synpunkter på ansökningshandlingarna som sina egna.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande, 2013-09-06

Beslutsexpediering

Länsstyrelsen Västernorrland

Örnsköldsviks kommun

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 114

Dnr: 43.13.231

Lungsjön 1:6 och 2:20 – överklagan**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Nämnden beslutar att överklagan kommit in i tid.

Ärendebeskrivning

Överklagan inkommen 2013-09-10 från XX, XX, XX som överklagar Sollefteå kommun samhällsbyggnadsnämnds beslut att bevilja bygglov för uppförande av två vindkraftverk på fastigheterna Lungsjön 1:6 och 2:20, beslut § 48 2013.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 115

Dnr: 510.13.231

Jansjö 1:33 – bygglov för mast och teknikbod

Sökande: Orbion Consulting AB

117 80 Stockholm

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Nils Svensson, Sweco, Box 259, 851 04 Sundsvall, som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § PBL.

Med stöd av 10 kap. 23 § PBL, godkänner byggnadsnämnden genom detta startbesked att den sökta åtgärden får påbörjas. Tekniskt samråd och arbetsplatsbesök krävs inte i detta ärende enligt 10 kap. 14 och 27 §§ PBL.

Med detta startbesked bestämmer byggnadsnämnden att

1. Kontrollplanen fastställs
2. Åtgärden får påbörjas
3. Utstakning krävs inte i detta ärende.
4. Följande handlingar ska lämnas in till bygglovsenheten som underlag för slutbesked:

- Intyg från byggherren att kontrollplanen har följts och att byggnadsåtgärden överensstämmer med beviljat bygglov

Observera att byggnadsverket inte får tas i bruk i de delar som omfattas av startbeskedet förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked.

Ärendebeskrivning

Net4mobility söker genom Orbion Consulting bygglov för en basradiostation för telekommunikation (mobilmast 47 m hög och teknikbod, ca 7,5 m²) på fastigheten Jansjö 1:33. Placeringen av masten blir på Högberget, vilken ligger på ca 2300 m från byn Fängsjön.

Förutsättningar

Fastigheten är utom detaljplan, omfattas ej av några riksintressen. Den näraliggande sjön Stor-Fängsjön är en geologiskt intressant issjö och ett naturvårdsobjekt. Anläggandet av masten bedöms inte kunna påverka Stor-Fängsjöns geologiska och biologiska värden. På den föreslagna platsen finns idag ett stort nyupptaget hygge.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 115

forts.

Anläggningen består av en teknikbod och en 60 meter hög fackverksmast. Den uppförs för att kunna erbjuda invånarna i Fängsjön med omnejd så kallat mobilt bredband. En befintlig skogsbilväg kommer att användas vid byggnationen. En mindre maskinväg dras fram till mastens placering så bod och mast kan lyftas.

Yttranden

Ärendet är sådant att ett antal yttranden har krävts. Remissinstanser har varit: Försvarsmakten, LFV, Höga kusten Airport, FORSCA AB, Rennäringen, Ångermanlands Ornitologiska förening samt samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken med Länsstyrelsen. Ingen av instanserna har haft någon erinran. Se bilaga 4-6 för yttranden från Försvarsmakten, Höga Kusten Airport och flyghinderanalys.

Ärendet är sådant att de närmaste grannarna skall höras. I detta fall bedömdes ägarna till fastigheterna Jansjö 1:4 vara berörda. Inga erinringar har inkommit.

En annons publicerades i Tidningen Ångermanland 2013-07-20 om byggnationen av denna mast och två till på andra platser i kommunen. Inga erinringar gällande den här masten har inkommit efter publiceringen.

Kommunekolog Maria Danvind har deltagit i ärendet.

Lagrum

Enligt 6 kapitlet 1 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338) PBF krävs det bygglov för andra anläggningar än byggnader så som radio- eller telemaster eller torn.

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) PBL krävs bygglov för nybyggnad av teknikbyggnaden.

Enligt 9 kapitlet 31 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot områdesbestämmelser, inte förutsätter planläggning, och uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Enligt 2 kapitlet 1 § PBL ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen vid prövning enligt denna lag. Enligt 2 kapitlet 6 § 1 PBL ska byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken så ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Enligt 9 § samma kapitel får lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 115

forts.

Motivering

Avståndet till närmaste bostadsfastighet blir cirka 2000 meter. Det är oundvikligt att en mobilmast på grund av sin höjd blir väl synlig och kan på det sättet upplevas som en olägenhet för omgivningen. Infrastrukturen för trådlös kommunikation är dock av starkt allmänintresse och det är svårt att hitta platser som inte stör någon annan. Den befintliga bostadsbebyggelsen och de olika verksamheter (skogsbruk, rennäring) som bedrivs i området kommer troligtvis också att ha nytta av den förbättrade kommunikation som är avsikten med masten. I det här fallet kommer masten placeras på ett hygge men då konstruktionen är av fackverk och avståndet till bebyggelse är långt bort kommer masten troligast inte att ses eller uppfattas som störande.

Då mastens användning inte får en sådan betydande inverkan på omgivningen som avses i 4 kap. 2 § PBL så kräver inte åtgärden detaljplaneläggning.

Då anläggningen inte innebär någon betydande olägenhet för omgivningen och den bedöms uppfylla kraven i 2 kap. 1, 6 och 9 §§ PBL avseende bland annat natur- och kulturvärden på platsen och landskapsbilden samt intresset av en god helhetsverkan.

Angående farhågor om hälsorisker (strålning) finns det enligt Socialstyrelsen och Statens Strålskyddsinstitut inga väl underbyggda vetenskapliga resultat som ger stöd för antagandena att radiofrekvent strålning kan ge upphov till skador.

Sammanfattningsvis föreslås samhällsbyggnadsnämnden bevilja sökt bygglov med startbesked enligt 9 kap. 31 § och 10 kap. 23 § PBL.

Villkor och upplysningar

Senast fyra veckor före resningen ska en flyghinderanmälan skickas in till Försvarsmakten av den sökande (enligt Luftfartsförordningen). Information finns att hämta på www.forsvarsmakten.se.

Avseende hindermarkering hänvisas till transportstyrelsens föreskrifter TSFS 2010:155.

Innan anläggningen får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kapitlet 4 § PBL.

Åtgärden ska ha påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag som beslutet vinner laga kraft. (9 kapitlet 43 § PBL).

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 115

forts.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till beslut

Bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Nils Svensson, Sweco, Box 259, 851 04 Sundsvall, som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K enligt 10 kap. 9 § PBL.

Med stöd av 10 kap. 23 § PBL, godkänner byggnadsnämnden genom detta startbesked att den sökta åtgärden får påbörjas. Tekniskt samråd och arbetsplatsbesök krävs inte i detta ärende enligt 10 kap. 14 och 27 §§ PBL.

Med detta startbesked bestämmer byggnadsnämnden att

1. Kontrollplanen fastställs
2. Åtgärden får påbörjas
3. Utstakning krävs inte i detta ärende.
4. Följande handlingar ska lämnas in till bygglovsenheten som underlag för slutbesked:

- Intyg från byggherren att kontrollplanen har följts och att byggnadsåtgärden överensstämmer med beviljat bygglov

Observera att byggnadsverket inte får tas i bruk i de delar som omfattas av startbeskedet förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked.

Avgift

Avgift: 12 916 kr enligt gällande taxa.

Beslutsunderlag

Kommunarkitekt Malin Berglunds tjänstemannayttrande, 2013-09-18.

Bilagor

Bilaga 1 – Hur man överklagar

Bilaga 2 - Situationsplan

Bilaga 3 - Ritningar

Beslutsexpediering

Sökanden

Kontrollansvarig

Fastighetsägare

Post- och Inrikes Tidningar

Beslutsinformation till berörda grannar

Justerarnas signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	--------------------

Nämnd/styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 116

Delegeringsbeslut § D 360 – 446

Besluten finns tillgängliga på samhällsbyggnadskontoret.

Justerarnas signatur

Utdragsbestyrkande